KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 31.5.2013
COM(2013) 325 final

2013/0168 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci

UZASADNIENIE

Rtęć i większość tworzonych przez nią związków są wysoce toksyczne dla ludzi, ekosystemów i przyrody. W 2003 r. Program Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP) uznał rtęć za substancję o znaczeniu światowym[1], a na poziomie UE podlega ona szerokiemu zestawowi środków kontrolnych w ramach strategii Wspólnoty w zakresie rtęci („strategia") przyjętej w 2005 r[2].

W oparciu o podejście określone w strategii, UE dąży od 2005 r. do wynegocjowania międzynarodowego, prawnie wiążącego instrumentu dotyczącego rtęci pod auspicjami UNEP. Rtęć jest substancją trwałą, zaś jej emisje do powietrza są przenoszone w powietrzu na dalekie odległości, w związku z czym osadza się ona na całym świecie i podlega akumulacji w łańcuchu pokarmowym, w szczególności w przypadku ryb. Środki ograniczone do obszaru geograficznego UE nie są zatem wystarczające do rozwiązania światowego problemu rtęci.

W uzgodnionym ogólnym stanowisku UE (konkluzje Rady z grudnia 2008 r.) wezwano do stworzenia kompleksowego instrumentu dotyczącego rtęci, obejmującego działania na rzecz ograniczenia podaży rtęci, ograniczenia zapotrzebowania na rtęć w produktach i procesach, ograniczenia międzynarodowego handlu rtęcią, zmniejszenia emisji rtęci do atmosfery, osiągnięcia bezpiecznej dla środowiska gospodarki odpadami zawierającymi rtęć, znalezienia bezpiecznych dla środowiska sposobów przechowywania rtęci, poprawy stanu rzeczywiście skażonych okolic oraz poszerzenia wiedzy. W konkluzjach z czerwca 2012 r. Rada podkreśliła znaczenie dalszego aktywnego uczestnictwa w negocjacjach dotyczących wszystkich aspektów przyszłej światowej konwencji w sprawie rtęci.

Decyzją Rady Zarządzającej GC 25/5 z lutego 2009 r. UNEP powołał międzyrządowy komitet negocjacyjny i powierzył mu podobnie szeroki mandat w zakresie kompleksowego międzynarodowego prawnie wiążącego instrumentu dotyczącego rtęci.

W oparciu o ten mandat odbyło się pięć posiedzeń międzynarodowego komitetu negocjacyjnego: INC-1 w Sztokholmie w czerwcu 2010 r., INC-2 w Chibie w Japonii w styczniu 2011 r., INC-3 w Nairobi w Kenii w listopadzie 2011 r., INC-4 w Punta del Este w Urugwaju od 27 czerwca do 2 lipca 2012 r. oraz INC-5 w Genewie od 13 do 18 stycznia 2013 r.

W dniu 14 grudnia 2010 r. Rada upoważniła Komisję do udziału, w imieniu UE, w odniesieniu do kwestii leżących w kompetencji Unii i w odniesieniu do których Unia przyjęła przepisy, w negocjacjach na temat prawnie wiążącego instrumentu dotyczącego rtęci, w konsultacji ze specjalnym komitetem złożonym z przedstawicieli państw członkowskich oraz zgodnie z wytycznymi negocjacyjnymi przedstawionymi w dodatku do tego upoważnienia.

INC-5 zakończyło się zgodnie z planem porozumieniem w zakresie tekstu kompleksowego międzynarodowego prawnie wiążącego instrumentu dotyczącego rtęci, tj. Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci, tym samym wypełniając mandat udzielony decyzją Rady Zarządzającej UNEP 25/5 w zakresie zakończenia procesu negocjacji przed 27. zwyczajną sesją Rady Zarządzającej UNEP (Nairobi, 18-22 lutego 2013 r.).

---

[1] Decyzja Rady Zarządzającej UNEP 23/9.

[2] COM(2005) 20 final z 28.1.2005; zmieniony przez COM (2010) 723 final z 7.12.2010.

Unia miała kluczowe znaczenie dla prowadzenia procesu negocjacji i aktywnie przyczyniła się do osiągnięcia ich wyniku, który przestrzega wytycznych negocjacyjnych skierowanych do Komisji.

Podczas 27. sesji Rady Zarządzającej UNEP z zadowoleniem przyjęto zakończenie procesu negocjacji i zwrócono się z prośbą do Dyrektora Wykonawczego o zwołanie konferencji pełnomocników w celu przyjęcia konwencji i otwarcia jej do podpisu.

Nowa konwencja w sprawie rtęci zostanie otwarta do podpisu podczas konferencji dyplomatycznej w Kumamoto (Japonia) w dniach 7-11 października 2013 r. Nazwa konwencji, „Konwencja z Minamaty w sprawie rtęci", pochodzi od miasta w pobliżu Kumamoto, gdzie w latach 50-tych XX wieku miał miejsce najgorszy dotychczas przypadek zanieczyszczenia rtęcią.

Treści konwencji w sprawie rtęci jest zgodna z ogólnym stanowiskiem UE, uzgodnionym przez Radę w 2008 r. i potwierdzonym w 2012 r.

W świetle powyższego właściwe jest, aby przedstawiciel Unii Europejskiej podpisał, z zastrzeżeniem późniejszego zawarcia, Konwencję z Minamaty w sprawie rtęci.

2013/0168 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1 w związku z art. 218 ust. 5,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Rtęć i jej związki są wysoce toksyczne dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin oraz podlegają regulacji w UE w celu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

(2) Rada Zarządzająca Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP) zwróciła się w 2009 r. do Dyrektora Wykonawczego o zwołanie międzyrządowego komitetu negocjacyjnego posiadającego mandat w zakresie przygotowania międzynarodowego prawnie wiążącego instrumentu dotyczącego rtęci, z myślą o zakończeniu prac przed dwudziestą siódmą zwyczajną sesją Rady Zarządzającej w 2013 r.

(3) W grudniu 2010 r. Rada upoważniła Komisję do udziału, w imieniu Unii, w odniesieniu do kwestii leżących w jej kompetencji, i w odniesieniu do których Unia przyjęła przepisy, w negocjacjach na temat prawnie wiążącego instrumentu dotyczącego rtęci, zgodnie z wytycznymi negocjacyjnymi przedstawionymi w dodatku do tego upoważnienia.

(4) Proces negocjacji został ukończony z wynikiem pozytywnym, zgodnie z pierwotnymi założeniami, podczas piątego posiedzenia międzyrządowego komitetu negocjacyjnego, które odbyło się w Genewie w dniach od 13 do 18 stycznia 2013 r.

(5) Unia miała kluczowe znaczenie dla prowadzenia procesu negocjacji i aktywnie przyczyniła się do osiągnięcia ich wyniku, który mieści się w ramach wytycznych negocjacyjnych skierowanych do Komisji.

(6) Rada, podczas 3233. posiedzenia w dniu 21 marca 2013 r., z zadowoleniem przyjęła wynik procesu negocjacyjnego.

(7) Międzynarodowy prawnie wiążący instrument dotyczący rtęci zostanie otwarty do podpisu podczas konferencji dyplomatycznej, która odbędzie się w Kumamoto (Japonia) w dniach od 7 do 11 października 2013 r., jako Konwencja z Minamaty w sprawie rtęci.

(8) Konwencja powinna zatem zostać podpisana w imieniu Unii z zastrzeżeniem jej zawarcia w późniejszym terminie,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Podpisanie konwencji z Minamaty w sprawie rtęci zostaje niniejszym zatwierdzone w imieniu Unii, z zastrzeżeniem zawarcia tej konwencji.

Tekst konwencji, która ma zostać podpisana, jest załączony do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Sekretariat Generalny Rady ustanawia instrument przekazujący pełne uprawnienia do podpisania konwencji z zastrzeżeniem jej zawarcia osobie wskazanej przez negocjatora konwencji.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

(Tekst Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci)